

Մանգրումի Էփեմար
Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի
ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Մանգրումի Էփեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Ինչպե՞ս պէ՛տք է իմանալ
որ ի՞նչ պիտի անուանուի
իմ խնամքով և ջանքով
զնայիք զի սալիկի մէջ
լար ինչն էլ որ զոյն սոս
րասն քօնուկանս իւ
րեն սաթըրը ճշգրտուր
Մէքոնի վէ սալիկի
Գալթոն Բէնէյմին
Բաղարընտ վազը Ն. Ն. Ն.
Իսկ իսկուստաւ Էփեմար
էն էն անհրաժեշտ է

ՍԵՔՆԵՆԻՆԻ ՍԵՆԷ 1790 ՄՈՒՀԱՐԷՄ 19 1873 ՄԱՐՏ 6 ՍԱԼԸ ԱՆԱՅՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 18 ՆԻՄԵՐՈ 2133

ԻԼԱՆԱԹ
Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N° 9

PATE ET SIROP
DE BERTHÉ A LA CODÉINE

Իշպու մուսիկէ, նէզիկէ, վէ սըթմա
կէթիթի պիր նէզիկ պուլալըզ նէզիկէ վէ
քեաթիթի կէզիկա իւֆիթիթի զարը
պիթիթի տիւնիտանը քեաթիթի ճէթիթի
թաթիթի տան թաթիթի օլունուտը տուր :

Նօթա—Գօտէին տը Պէթիթի իշպու շու
րուպու, Զոանսանը պիրիթի ալիթիթի
միւրէթիթի պիր Գօմիթիթի պիտանը էթ
քեաթիթի իշպու իւզիթիթի, Զոանսանը թե
մի իշպու մէմաւալըզ զայտ օլունուտը
տուր : պու շէթի, Էնի մուսիկէթիթի
րէթ ալը հազիթի իմա օլունուտա տուր :

ԻԼԱՆ—Էն միւթիթի իւզիթի վէ սալիթ
մաճաւաթի հազիթի իմա օլունուտա իշպու
պալըզ Զոանսանը մուսիթիթի իշպու
տա միւթիթի իմա իմա օլունուտը օլունու
դունուտա, պու կիպի իշպու իմա կէթիթի
մէթ իշպու, շէթիթի իւզիթիթի Պէթիթի իմ
զաթ պուլունուտա տիւնիթ օլունուտը
տուր : Զոանսանը վէ մէմալըզ էնէթիթի
նիթ քեաթիթի էնէթիթի իմա օլունու
տուր :

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
A. D.
1809

ԵԱՆԿԸ ԻՉԻՆ ՍԵԿՆԵՆԻՆԻ
ՆՈՐԹ-Զ ՊՐԻԹԻՆԷ ԷՆՏ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԱՅԼ ՍԵԿՆԵՆԻՆԻ 2,000,000
Թաթիթի տէկիթի սէրմալը իշպու իւզիթիթի Լ. Ս. 528,803
Թաթիթի տէկիթի տըթիթիթի օլունուտը 250,000
Եանկըն իւզիթիթի իւզիթիթի 708,000

Իշպու գուլթիթի 1809 տա, Էանի պունուտա 62 սէնէ էվիթի թէթիթի
օլունուտը օլունուտը, վէ քէնտի սէրմալը իշպու իւզիթիթի մաթիթի քեաթիթի
զը պիթիթի մէպալը իւթ տիւնիտանը Էն պիթիթի շէթիթիթի սըթաթիթի
կէթիթի տիւնիտանը :

Կէթիթի էնէթիթի քէնտի մաթիթիթի, վէ կէթիթի իւթիթիթի վէ Գա
լթիթի կիւթիթիթիթիթի պունուտա մալիթիթի վէ կէթիթի էվ, մաթիթի վէ
էպիթիթի սալիթի վէ էնտա, քէթիթիթի վէ Էաթիթի շէթիթի իշպու սիկիթիթի
իւթիթի իւթիթիթի :

Սիկիթիթի թաթիթի իւթիթիթի, Գալթիթի Գէթիթի պէթիթի իւթիթիթի
Է. 9, մէթիթի գուլթիթի թաթիթիթի գուլթիթի քեաթիթիթի պունու
տա տէթիթի Ս. ՈՒԼԵԱՄ Բ. ՍՈՒԼԵԱՄ միւրաճաթ իւթիթիթի :

Ժիրպէ գուլթիթի, Իւթիթիթի
տաճիթի օլունուտա ֆէթիթի, վէ գուլթիթի
վէ թիւթիթիթի էնէթիթի ֆիթիթի իւզիթիթի
վէ քաթիթիթի օլունուտա ֆիթիթիթի օ
լունուտա, վէ օն պիթիթի զուլթիթիթի
մալ տաճիթի, Էիւթիթի քաթիթի իւթիթիթի
թօ օլունուտա տուր :

Իսկիւտաթի, Սէրմիթի վէ Պաթիթի
լար Պաթիթի վէ իմաթիթի վէ Թօթիթի
օլունուտա վէ Զաթիթի ճիւթիթիթի
սաթիթի վէ Էաթիթի քիթիթիթի իւթիթի
քէթիթի վէ պալը վէ պալը պունուտա,
վէ Էաթիթի իւթիթիթի իւթիթի, կէթիթի էմ
լաթ մէթիթիթի սաթիթիթի, վէ կէթիթի
իւթիթի իւթիթի իւթիթիթի իսկիւտ
աթ Պաթիթի—Պաթիթի վաթիթի իւթիթիթի
գաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի Բէ
րութիթի տիւթիթիթի թէթիթի Արիթի
ալթիթի միւրաճաթ իւթիթիթի :

Թաթիթի իւթիթի Էաթիթիթի էպիթիթի
Հօթիթի իւթիթիթի վաթիթի, Թաթիթիթի
մաթիթիթի կէթիթիթի :

ՍԵԿՆԵՆԻՆԻ
Տ Ե Ր Ե Ն Ե Ր
ԿԱՍ
ԳԱՆՏԻԹԻ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԿԱՆ
Գ. Պաթիթիթի Էֆիթիթի Էաթիթի
օլունուտա Էրմիթիթի իւթիթի, միւթիթիթի
միթ տէթիթիթիթիթիթի Էն վաթիթիթի
նիթիթիթի կէթիթիթի իւթիթիթի սօլ
տուրտուրտա պաթիթի, չօթիթիթի
տաթիթի թաթիթի գաթիթի կէթիթիթի
մէթիթի օլունուտա պիթիթիթի Էֆիթիթիթի
գուլթիթիթի Էֆիթիթիթի օլունուտա
տաճիթի, Պաթիթիթի Էֆիթիթի Էաթիթի
գաթիթի թաթիթիթի թէթիթիթի Էաթիթիթի
պէթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի պէթիթիթի
լաթիթի տիթիթի մէթիթի վաթիթիթի
իւթիթի իւթիթիթի Էն Բէթիթի իւթիթիթի
իւթիթիթի, պէթիթի զ. Վիթիթիթի մէթիթիթի
իւթիթիթի պիթիթիթի թաթիթի թաթիթիթի,
վէ մութիթի սօլթիթիթի պիթիթիթի Էաթիթի
ֆաթիթի օլունուտա թաթիթիթի տաթիթի
նաթիթիթի իւթիթիթի :

Մէթիթիթի իւթիթիթի քիթիթիթի
սաթիթիթի տաթիթի :

ԹԵՐՍԱԿ
ԴԱՇԵՆ ԱՆԱՐԱՅՐԻ
ԿԱՍ
ՀԱՆԴԻՍ ՆԱՀԱՏԱԿ ՈՒԹԵԱՆ
ՍՐԵՅՆ Վարդանայ Մամիկոնի Էն Հա
զար Էրեթիթի Է Էթիթի Վիթիթիթի
ՏԱԼԵՐԻԹԻԹԻՆ
Ի Թաթիթի Կ. Աճիթիթի

Դթիթի սաթիթիթի իւթիթիթի օլունուտա
պու իւթիթի թաթիթիթի վէ արձալ շէթիթիթի
թաթիթի իւթիթիթի օլունուտա, վէ պիթիթի
տէ վաթիթի Մամիկոնիթի պաթիթիթի
պունուտա իւթիթիթի Էաթիթի, քիթիթիթի
լարտա, վէ զաթիթի սաթիթիթի տաթիթի
Էն զուլթիթի սաթիթիթի տաթիթի :

ԳԱՆՏԻՆԻԱՆ Գ. 600,000 ՅԻՄԵՆԻ
1289 սէնէթի իւթիթի մարթիթի իւթիթիթի
միւթիթի զաթիթիթի իւթիթիթի զու
րաթ քէթիթի օլունուտա Բուլթիթի թիթիթի
մաթիթի Էրմիթիթի իւթիթիթի Էրմիթիթի
թաթիթիթի պիթիթիթի իւթիթիթի գաթիթիթի
պիթիթի էմիթիթի կէթիթիթի իւթիթիթի
միւթիթիթի սաթիթիթի թաթիթիթի
տաճիթիթի օլունուտա օլունուտա պու
թիթիթի թաթիթիթի միւթիթիթի իւթիթիթի
տաճիթիթի թէթիթիթի զաթիթիթի
պիթիթիթի օլունուտա օլունուտա պիթիթիթի
տաճիթիթի օլունուտա օլունուտա, Պաթիթիթի
գաթիթիթի ալթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
քեաթիթիթի վէ Օթիթիթի պաթիթիթի
միւթիթիթի Բաթիթի թաթիթիթի իւթիթիթի
գաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
գաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
էնէթիթիթի ֆիթիթիթի օլունուտա
տաթիթի :

Գ. Ն. Ն. Ն. Ն.

ԷՎՐՈՊԱ ԵՐՄԵՆԻՍԸ ԲԵՐԼԻՆԻՆԻ ԻԳՐԱՄԻԹԷԼԻ ԻԹԻԳՐԱՅ
ՊԻԼԵԹԷՐԻՆ ԲԵՐՈՒՄԷԼԻՆԻ
Հ. Քաթիթիթի մաթիթիթի, կէթիթի պուլթիթի կէթիթի էնէթիթի ֆօթիթի վէ
սէթիթիթի սաթիթիթի վէ սաթիթիթի :
Իւթիթիթի սէթիթիթի Բուլթիթիթի, վէ սէթիթիթի սաթիթիթի : Գուլթիթիթի
գոթիթի իւթիթիթի :
Սաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի :
Պաթիթիթի էնէթիթի իւթիթիթի սաթիթիթի պունուտա :

Իւթիթիթի իւթիթիթի, տիւնիթիթի մաթիթիթի
Հաթիթիթի պուլթիթիթի պիթիթիթի օլունուտա
Էրմիթիթի, Էն իւթիթիթի իւթիթիթի օլունուտա
գաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի օլունուտա
գաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի, օլունուտա տա
Էաթիթի տաթիթիթի պիթիթիթի օլունուտա :
Պաթիթիթի կիւթիթիթի տիւնիթիթի սաթիթիթի քէ
մալթիթի տէթիթիթի վաթիթիթի օլունուտա,
ալթիթիթի Էն պիթիթիթի նէթիթի ալթիթիթի քէթ
սէթիթի, վէ նէթիթիթի գաթիթիթի տուր :
Տիւնիթիթի իւթիթիթի քեաթիթիթի
գաթիթիթի իւթիթիթի պաթիթիթիթի
իւթիթիթի, վէ անտէն սօլթիթիթի ալթիթիթի
մէթիթիթի իւթիթիթի :
Տիւնիթիթի իւթիթիթի, կէթիթի իւթիթիթի
գաթիթիթի իւթիթիթի տէթիթի վէ իւթիթիթի, վէ
կէթիթի իւթիթիթի օլունուտա տաթիթիթի իւթիթիթի
իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
ալթիթիթի իւթիթիթի օլունուտա կիւթիթի
ալթիթի ալթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
Իւթիթի իւթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
պիթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
մաթիթիթի օլունուտա Էն կիւթիթի ալթիթիթի
Պաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
Պաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
ալթիթիթի իւթիթիթի, 28 իւթիթիթի տաթիթի :

PATE EPILATOIRE
Մէթիթիթի մաթիթիթի, տէթիթիթի ալթիթիթի
ալթիթիթի, իւթիթիթի տէթիթի վէ քէթ
իւթիթիթի իւթիթիթի :
ԳԵՐԵՄ ՏԻԻ ՍԵՐՍԵԼ
Պաթիթիթի ալթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի
անիթիթի իւթիթիթի :
Պաթիթիթի տէթիթիթի, Գաթիթիթի Է. Ժ.
Բուլթիթի սաթիթիթի իւթիթիթի իւթիթիթի :
Պաթիթիթի Գաթիթիթի պիթիթիթի
մաթիթիթի մաթիթիթի Տիւնիթիթի, Էն իւթիթիթի
պիթիթիթի իւթիթիթի, Ժ. Պ. Գաթիթիթի Ժ. Պ. Տիւ
նիթիթի էնէթիթիթի իւթիթիթի, վէ իւթիթիթի
միթիթի վաթիթի 18 իւթիթիթի Ժաթիթի Էնէթիթիթի
նէթիթի էնէթիթիթի :

ԹԻԻԹԷՐԻԱՐԻԱ ԻԼԱՆ
Ութիթիթի իւթիթիթի Գաթիթիթի իւթիթիթի
ալթիթիթի, 28 իւթիթիթի տաթիթի :

ՏՕԳԹՈՐ ԲԷԼԷԶ
Ինչպե՞ս պէ՛տք է իմանալ
որ ի՞նչ պիտի անուանուի
իմ խնամքով և ջանքով
զնայիք զի սալիկի մէջ
լար ինչն էլ որ զոյն սոս
րասն քօնուկանս իւ
րեն սաթըրը ճշգրտուր
Մէքոնի վէ սալիկի
Գալթոն Բէնէյմին
Բաղարընտ վազը Ն. Ն. Ն.
Իսկ իսկուստաւ Էփեմար
էն էն անհրաժեշտ է

վէ տիւնէր սայրէ վէ խոստումն մէմ-
լէքէթինտէ քէշիտէ օլունմ գտա պու-
լունան գուրալարըն նիւնթօլարը աս-
խի պուրալարտտ սաթըլմագտա , վէ
պուրալարը հէր քէս արմագտա պուրուն-
տուղու զապթիյէ միւշիւրիյէթի ճէլի-
լէսինտէն իշար գըլընմըշ , վէ պէօլլէ
շէյլէր էսասէն մէմնու օլտուղունտան
պու մէմնուիյէթին տէվամը ճէրէհա-
նը զըմիւնտա , ինապընըն ինրաւը միւ-
շիւրիյէթի միւշարիլէյհաեհ պիւտիւրի-
միւշ օլմաղլէ , քէյթիլէթին իւնընա
իպթիտար օլունտու :

Ի Լ Ա Ն

1289 սէնէսի Բուսի մարտ երկիր-
միսինտէն եանի տալփրանկա 1873 նի-
սան իպթիտաբընտա Զորքիւնէր տմի-
րէտէ գուրալարը քէշիտէ օլունաճագ-
Բուսիլի տէմիր եօլու թահլիլթընըն
հիսսէր իգըրմիէ պիլէթիլէրի էմիլիէթ-
լի շարթլար իլէ պէհէրի պէշ զլա սա-
թըլըր իսթանկալ քէօրիւ գարշըքն-
տա ինէն ճամի գարաւը ն , 75 մաղա-
զամըգտա :

Քէզա Բուսիլի տէմիր եօլու թահ-
լիլթընըն պիլիւնի վէ իքիւնի թէր-
թիպլէրի իլէ թրամիլայ հիսսէլէրի վէ
Լվորթանըն հէր նէվի դուրալը վէ ֆա-
սիլի պիլէթիլէրի սաթըլըր :

Զիք օլունան պիլէթի վէ գուրօն-
լէրինտէն ֆիրուսթ իսէն տալի օլուր
իսէ , միսսիպ պիւր սըօնթօ իլէ սա-
թըն ալընըր :

Ղուկաս Խրիսեան

ՍՈՆ ՀԱՎԱՍԻՍԼԷՐ

ՅԵՐԱՅՈՒ

Բարիս , 16 մարտ

Ասամալէ Նասիօնայ զաղէթաթը ,
Մ . տը Պիղմարգա գարշը պիւր թագըմ
հագաթէթ եօլու մէգալթիտա պու-
լունտուղու իլին լաղլ օլունտու :

Բարիս , 16 մարտ

Պաւ սապահը չըգան րէսմի զա-
ղէթանըն պէհեանընա նէղարէն , Ալ-
մանաւ սաքէրինին , Պրանսա թօրա-
ղընը թէրք իլլէմէսինէ տալի անտ-
նամէ տիւնքի կիւն իմաղանմըշ տըր :

Մէգըլըր անտնամէ անքեմալնաւ,
տէօրտիւնէն միւրար ֆրանգ թէմա-
մէն մարիս 5 տէ թէէտիյէ օլունաճագ-
տըր . պէշիննի միւրար , տէօրթ թագ-
սիտտէ էօտէնիպ , պիլիւնի թագսիտ ,
յուլիս 5 տէ , իքիւնի թագսիտ , յու-
լիս 5 տէ , իւշիւննիլ թագսիտ , օգոս-
տոս 5 տէ , վէ սօն թագսիտ սեպտեմ-
բեր 5 տէ վիլիլէնէք տիր : Հէնուզ Ալ-
մանաւ առքէրի զապթընտա պուլու-
նան տէօրթ վարէ էհալէթլէրտէ յու-
լիս 1 տէ թէք պիւր Ալմանաւ առքէրի
գալմտնըպ , քեաֆիէսի տէ , Ալման-
եանա ալթէթ իտէնէքլէր տիր : Եա-
լընը սեպտեմբեր 5 տէ գառար վէր-
տիւնաւ Ալմանաւ առքէրի գալմաճագ-
տըր :

ԱՎԹՈՐԻՒՄ-ՄԱՃԱՐ

Բէշթա , 15 մարտ

Վիլիլիլէր տալի պիւր թագըմ լա-
յիհալար , գառարտտա միւպահասա
թահթընա ալընտը :

Բէշթա , 16 մարտ

Վիւլէլաճա պուրալարըն էօնիւ տ-
լընտը :

Վիլէնա , 15 մարտ

Բէշթալի նամ միլլէթ մէմիսի ,
պիւտնէ իւղէրինէ ալըլան միւպահա-
սաթը թէքմիլ իլլէտի . մէգըլըր պիւտ-
նէ իլէ 1873 սէնէսինին մալիլէնէ գա-
նունու գապուլ օլունտու :

ԵՆՈՒՆԱՆ

Աթինա , 16 մարտ

Աթինատան Բաթրասա գառար

պիւր տէմիր եօլ ինշաթ իլին պիւր շի-
քէթ թէշէքըիւ իլլէմիշ տիր :

ԻՍԲԱՆԵԱ

Մատրիտ 14 մարտ

Միլլէթ մէմիսի , գանունէն պիւր
գառարա թէշէքիլին տալի թէքլիֆի
գապուլ իլթի :

15 մարտ

Տօն Դարալուն , վէրա թարաֆըն-
տան իսթանկա կիրմիլ օլտուղու
սուրէթի գալիէտէ պիլտիլիլէրի տիր :

Պիլէթիլ

Պիլէթիլ , 15 մարտ

Լիւքսապուրի պէշիլէք տուգալը-
ղընտա պուլունան տէմիր եօլարըն
հիւքիւմէթ թարաֆընտան սաթըն ա-
լընմաթնա տալի լալիհա , Սէնաթթօ
մէմիսի թարաֆընտան գապուլ օլուն-
տու :

ՍԱՐԱՅԻՑԻ

(Սթան Ժան Բանկը)

Լոնտրա 17 մարտ

Էսթամբուլ Բուսիլի	85 13/18
1869 խթիլարալը	85 7/8
1868 խթիլարալը	74
Բիւցա տուրիւն	Բարիս 17 մարտ
Էսթամբուլ Բուսիլի	85 10
1868 խթիլարալը	575
1869 խթիլարալը	558
Բուսիլի տէմիր եօլ սէլիլիլէրի	180 00
» » » » » Էէնի	160 00
Իթալիա ֆոնտոսու	65 45
Ֆրանսիա ֆոնտոսու	85 57
» » » » »	90 40
Պրասա տուրիւն գարանտը	

ԳՈՒԼԹՈՒ ԲԻՍՏԱՐ

Էսթ . Բուսիլի մարտ .	արտադ գար .	80-38
» » 6	սապահ արտադ	80-32
» » 8	» » » 8	80-27
Խթիլարալ 1868		578-
» 1868		568-
» 1869		558-
» 1872		94-
Սոսիլթէ ժէնէրալ ագրիօնարը		15-20
Քրէտի		18-20
Շըմէնտըֆեր սէլիլիլէրի Էսթի		185-1/2
» » » Էէնի		88-
Թրամիլայ հիսսէլէրի		18-60
Սոսիլթէ Եւրօթրօ թիւրք		12-25
Ստամբուլ պանդարա ագրիօնարը		9-17
Վիլիլիլի գուրալարալը		5 05
Սոսիլթէ օթման		6-25
Ագճէ ֆալիլիլ		10 0/0

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՍՏԱՐ 6 ՄԱՐՏ

Ինկիլիլ լիւրարը	110-25
Ֆրանսիալ պիլթունու	87-14
Բուլ	89-20
Դըրմիլ պիլթունու	81-20
Պիլիլիլ մէմիսիլիլ ֆարղը	1-11
Մէթալիլ ֆարղը	
Պէշիլի	5-10
Պաղըր	118-
Կիլէնէք գուրօն սըօնթօսու	0/0 5 1/2

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՐՏՈՒՏԱՆ ՄԷԲԹՈՒՊ

Տրապիլիլիլ լիլիսիլիլ Առաջնորդ գերապա-
տիւ Մատթէոս վարդապետի այցելութիւ-
նը : Բողոքականաց հետ վիճարանութիւն ,
Աղղայնիլ լիլիսիլիլ : Եւ Վարդան Մամիկոն-
եանի հանդէսը :

... Եւրպիլիլ

Դաւառական առաջնորդը , սովո-
րութիւն ունին , տարին գէթ մի ան-
գամ իրենիլ հովանւոյն տակ գտնուած
Ժողովրդեան այցելութիւն բնել . այս
առթիւ , Տրապիլիլիլ լիլիսիլիլ առաջ-
նորդ Դեդ . Մատթէոս վարդապետ նա-
զարեան այս անգամ քաղաքս եկաւ :

Նորին գերապատուութիւնը , հոս
Ժամանկուն առաջին կիրակիին եկե-
ղեցւոյ բնակէն քարոզ տուած միջոցին ,
բողոքականաց ալ մի քանի խօսքեր
ուղղած ըլլալուն , իւր , և բողոքական
քարոզչաց մէջ տեղը , նախ գրաւոր
կերպով լիլիսիլիլ լիլիսիլիլ մը բացուե-

ցաւ : որն որ , հետզհետէ սաստկացած
ըլլալով , երկու կողմանց հաճութեամբ
բը որոշեցին մասնաւոր տոտեան բա-
նալ և բերանացի վիճիլ : Որ մը , իրիկ-
ուան գէմ , բողոքականը և լուսաւոր-
չականը , խուռն բաղմունքեամբ առաջ-
նորդարան լեցուեցան . որոց հետ կը
գտնուէին կարգ մը օտար ազգիք ալ :

Վիճարանութեան նիւթն էր , « Եւր-
պիլիլիլ » և « Եւրպիլիլ » . տոտեանը բող-
ոքական ժամը ճիշդ 9 ին , և տեւեց գի-
շերուան մինչև երեքը , որով վեց ժամ
անընդհատ վիճած եղան այս միջոցին .
2-300 ի չափ բաղմունքիւն մ'ալ Առաջ-
նորդարանին դահլիճին մէջ խուռած էր .
սոյն կրօնական վիճարանութիւնը եր-
կուստեք խօսելով , խաղաղութեամբ
վերջացաւ : Սուտ է , այն տարածալ-
նութիւնը , զոր փունջ 776 թուով կը
հրատարակէ թէ , « Օրտուի մէջ վաթ-
սուն տունի չափ Հայ Լուսաւորչա-
կանք » բողոքականութեան դիմած են :

Քաղաքիս ազգայիններէն ոմանք
այլ և այլ պատճառաւօր , ժամանակէ
մը 'ի վեր իրարու հետ խռոված էին .
տեղական հասարակութիւնը այս խընդ-
րոյն նկատմամբ , Առաջնորդին յատ-
կապէս հանրագրութիւն մը ներկայա-
ցընելով , թախանձեցին որ , զանոնք
հաշտեցնէ :

Ի սկզբան եղած համոզումները ան-
օգուտ ելան , այս ատեն առաջնորդը
թողով քաղաքին գործերը , շրջալայ
գիւղերը այցելութեան գնաց , ուր ըս-
պասեց 15 օր , գլխաւորապէս աղջկա-
վաճառութեան տաղտկալի և վարագ-
լէններով դեպքեալ :

Քաղաքս վերադարձած միջոցին ,
ազգային անհամաձայնութեան ինքիլը
կրկին յուզեց . վերջապէս Նորին գե-
րապատուութիւն , գալմագամ պէյի
խնջլիլին մէջ գտնուած գիշերը , քա-
ղաքիս պատուաւոր ազգայիններէն ,
Առաքել զաղ Պիլիլիլիլիլեան , ազգային
ընթերցարանին մէջ ընդհանուր ժո-
ղով գումարեց , և իրարու հետ անհա-
համաձայն անձինքը հոն հրաւիրելով ,
անոնց իմացուց որ , զիրենք հաշտեց-
նելու համար աղղը Ժողոված է , և
ասոր վերայ աղղու յորդոր մը տուաւ .
սոյն միջոցին , նորին մեծտգոտուու-
թեան կ'օգնէր . նաև Տրապիլիլիլիլիլ
Մատրիտա աղա Միրիսեանեան . վեր-
ջապէս ուրախ եմ ըսելու թէ , արդիւ-
նաւորեցին իրենց ջանքը : Բաւական
խօսուելէն վերջը , անոնք որ , անհիմն
պատճառաւ խռովալ էին , ելան
անյիշալարութեամբ իրարու ձեռք բըռ-
նեցին , լիլիսիլիլ արձ համոզեցին ի-
րարու ճակտին դրօշմուելու ատենը ,
Ժողովուրդը , հարիւրաւոր ծափերու ,
և Երջեններու ձայնելով թնդացուց բն-
թեցարանի յարկը : Այս հաշտութեան
վերայ միահամուռ հաշտեց « Եւր » երգը
երգուեցաւ . վերջապէս երէկուան ան-
հաշտ անձինքը այսօր սիրով միացած
են իրարու հետ . լիլիսիլիլ եղաւ ժա-
մանակին կորուստը որուն չենք կրնար
քերովընէական արագութեալ թեկերով
անգամ հասնիլ :

Երանի թէ , սին առիթներն ալ , և
փոքրիկ թերութիւնները , մեծամեծ
յանցանաց տեղ դնելով , մեր սրովը ,
զմեղ չխողովողէնք . այս է ահա կա-
տարեալ և խոհական մարդուն դիտե-
լիք ամենէն էական կէտը . որով կը
վերնար մեր ազգին մէջէն այն կարգ-
մը ձանձրալի յուզումները , որոնց շար-
ժառիթները , թէ և իմացականութեան
քուրալին մէջ ունիլ , և առկայ տակա-
ւին կարող են անդաւաճարակ ժողո-

վուրդ մը վեր 'ի վայր տապալել , և
նոցա ազգային ամենէն ընտիր յոյ-
սերը փճացնել :

Այո՛ չատ մը խռովութիւններ , և
մինչև խիցմահ շարունակուելու ուխտ-
եալ խռովութիւններ խաղաղութեամբ
կը վերջանան , եթէ Պիլիլիլիլիլեանի ,
և Միրիսեանի պէս անձինք գործին մի-
ջամտութիւնը ստանձնեն :

Վերոյիլեալ հաշտարար անձանց հը-
րապարակաւ հանուր Օրտուցւոյն կող-
մանէ պարտք կը համարենք շնորհա-
կալութիւն մատուցանել , Հետեւեալ
օրը առաջնորդը լսելով սոյն հաշտու-
թիւնը մեկնեցաւ քաղաքէս խաղաղ
սրտով դէպ 'ի Նիւրասուն :

Փետրվար 15ի հինգշաբթի օրը , ինչ-
պէս այոց ' նոյնպէս նաև Օրտուցւոյն
համար մեծ , և նուիրական օր մ'էր .
տեղւոյս ընթերցարանին մէջ վարդան
Մամիկոնեանի պատերազմին տարե-
դարձի հանդէսը կատարուեցաւ . ուր
ներկայ էր , քաղաքիս Ժողովրդեան
զգալուն մասը :

Հանդէսը սկսաւ 20 'ի չափ դըպրո-
ցական երգեցիկ աշակերտներով , նախ
աղղային երգ մը երգուեցաւ , և ա-
սոր յաջորդեցին , երկու ընդարձակ
ճառեր . յետոյ երգ մ'ալ ըսուելով ,
ուրիշ ամեալ աշխոյժ ու վառվառն մա-
նուկ մի , Առաքել Զիլիսեան , անմա-
հին Նապանդեանի , Արա Արապ-
էնց երգը արտասանեց , ամեն բառե-
րուն նշանանալութիւնն ու ձևը իւր
կարճիկ թեկերովը , զարմանալի ճար-
պիլութեամբ մը կը բացատրէր : Զերմ
Ժափահտութիւններ , դրուատեցին
մեծին Նալպէնդեանի « Եւր » թարգմա-
նը :

Նոյն միջոցին , հայրենի մանկանց եր-
գոց ներդաշնակութիւնը , և միւս կող-
մանէ ալ վտրդանանց քալութեանց
ճառական նկարագիրը , զհանդիսակա-
նըս , գոգցես Առաքելի զաշտը յա-
լիլընալած տարած էր : Սոյն հանդէ-
սը , առաջին անգամն է որ տեղի ու-
նեցաւ քաղաքիս մէջ , Ժողովուրդը
օրհնեց այն օրը , և խիստ գոհութեամբ
մեկնեցաւ : Նաև 'ի նպատակ ազգային
Միլիտան վարժարանի 13 հատ ար-
ժաթ մէմիտ ալ հաւաքուեցաւ ներ-
կայ գտնուողներէն :

Ընդունեցէք . . . Տէր ներկայս ,
Որով մնամ Զեղ յորդանօք

Ճիւղմալ իրթէսի կիճէսի , թէաթ-
րօտա , Ագապեան վարժարան շակիր-
տանընտան պիլիլիլիլ գալմէն ալմըշ վէ
օգումուլ օլտուղու չու Թիլիլիլիլիլ
նուլթուլ քէրայիլ թէշլիլիլ պէհեան
իտէրիլ :

Տեարը և Տիլիլիլ , (1)
Բաղղը ահա դարձեալ Հայ աղու-
բի մը մէջ կը նետէ զիս , և գոգցես
ընծայելով իմ աշտս այս չքեղ տեսա-
րանը , դիպող առիթ մը կը նուիրէ ինձ
վնտուելու զայն որ իմ ըղձիցս և հետա-
ղոտութեանցս սիրելի և մշտառեւ ա-
ռարկայն եղած է , այսինքն՝ Հայուն
յառաջագիւղութիւնը : Ստուգիւ Հայ
թատրոն մը՝ որուն մէջ Հայ դերասան-
ներ Հայ հասարակութեան առջև և
Հայ իգական սեռի վարժարանի մ'ի-
նպատակ Հայ քերթողի մը մէկ թատրը

(1) Կերէ պու վէ կերէք եարկըն տէրճ
խոլիլէք օլան նուլթ , Կերէ շակիրտան
թարաֆընտան գալմէն ալմըշ տըր , լա-
քին , մուալլիլիլիլիլ պուլունան էֆէնի
թարաֆընտան տալիլիլ պաղը թասնիլթ
վուլթու պուլմուշ տուր :

կը ներկայացնէ . պահ մ'այնպէս կը վառէ երեւակայութիւնս որ ինձ այնպէս կը թուի թէ անհա գտած եմ ինչ որ կը փնտռէի , և թէ Հայութեան յառաջդիմութեան քան դայս աւելի մեծ և շուտիւնի ապացոյց չի կրնար ըլլալ : Բայց , բարե , խորհրդածութեան վայրկեան մը բաւական է այս ցնորքը փառատելու , և համոզելու զիս թէ յառաջդիմութիւն և լուսաւորութիւն տակաւին Հայութեան համար փափաքելի իրեր են , և թէ , թէպէտ այս երեկոյթը ապացոյց մ'ըլլայ թէ Հայը դէպի յառաջ քայլ մ'է առած , և թէպէտ աստանդ մասնաւոր յառաջդիմութիւններ ըլլան , սակայն ազգովին տակաւին յոյժ հեռի ենք բաղձալեալ նպատակէն : Մանաւանդ թէ վայրկեան մը մեր ազգի տրդիւշարժումը քննող միտք մը անոր շարժման և նպատակին մէջ ոչ սակաւ հակասութիւններ պիտի գտնէ , պիտի տեսնէ բաղձանքներ , և գործեր , որք այն բաղձանք չեն պատասխաներ , նպատակներ յոյժ գեղեցիկ , և ճամբայներ , որք յայնս չեն առաջնորդեր բնաւ . վերջապէս երեքսկոծ ծիփում մը , կարծես , յետադիմութեան և յառաջդիմութեան մէջ տեղ : Անշուշտ այս ծիփումը պէտք է վերջանայ , և ազգը դէպի նկատեալ նպատակ կը հաստատուն և ուղիղ քայլեր առնու , որպէս զի յառաջդիմութիւնը իրական և ստորգր ըլլայ , և ցնորք մը լինելէ դադարի :

Ահա ես , Հայուհի մը որ Հայուն վերականգնութեան տենչովն հրաբորբաք սիրտ մը կը կրեմ յիս , օգուտ քաղելով այն գեղեցիկ առթիւն՝ զոր այս երեկոյթս ինձ կընծայէ , կը համարձակիմ պարզել ձեր առջեւ մի քան ինքներն այն հակասութիւններէն որք Հայութեան քայլերը կը կաշկանդեն , զանոնք մանաւանդ որ ուղղակի մեր սեռին հետ յարաբերութիւն ունին , այսինքն ամենէն կարեւորներն :

Դաստիարակութիւն . ասի այն բառըն է , որ այսօր ամենուստք կը ըլլաուի մեր ազգին մէջ , ամէն ատենախօսի բերնին մէջ և ամէն գրողի գրչին տակ զայն կը տեսնես . ոյս ձայնը կը լսուի ժողովներու մէջ , լսարաններու մէջ , մամուլ մէջ . շատեր կը յաւելուն «մանաւանդ իգական սեռի դաստիարակութիւն» : Քաջ է , անշուշտ իգական սեռի դաստիարակութիւնը կարեւորագոյնն է և նախադասելի արակաւնին իրթութեանը . քանզի կինն է մարդուն առաջին դաստիարակը , և ամէն մարդկային սերունդ միշտ մայրական ձեռքերէն իր կողապարք կընդունի : Սակայն ինչո՞ւ կը յարեն շատեր թէ չսփով մը միայն պէտք է ըլլայ աղջկան իրթութիւնը , և թէ ուսումներ կան , զոր հարկ չէ կամ քննաւարդ է անոր ուսուցանել . — ահաւասիկ հակասութիւն մը : Եւ ինչո՞ւ արական սեռին մասնաւորական կարողութեանց զարգացումը սահման չունենայ , և իգականին մասնաւոր յառաջդիմութեան տակ վստահութեամբ կանգնուի . միթէ երկուքն ալ իրեն բանաւոր և բարոյական էականներ տեղծուած չեն բնաւից Արարչէն , մտաց և հոգւոյ մի և նոյն կարողութիւններով օժտեալ և հաւասարապէս կարող զայնչես զարգացնելու : Ապա ուրեմն ինչո՞ւ ինչ որ միայն կը ներուի , նոյնք միւսոյն կարողութիւն , և ինչ որ միայն օգտակար կը դատուի , միւսոյն փոխաւ կար կը համարուի : անշուշտ մեծ սքսխալ մ'է այս :

Աղջկը մայր պիտի ըլլայ , կըսեն ,

ուստի պէտք է որ դաստիարակուի . լա՛ւ , բայց ինչո՞ւ երբ աղջկնց դպրոցի մը մէջ մարդակազմութիւն և մարմնամարզութիւն ուսուցուիլը կը լսեն , կը դրդուին , կը զայրանան և անբարոյականութիւն կ'աղաղակեն , կը զարմանամ . այս ուսումները միթէ տարբեր սեռերու վրայ տարբեր ազդեցութիւններ կընեն . եթէ գիտութիւն և արուեստ են , ապա օգտակար են , և եթէ օգտակար են պատանւոյ մը համար , ինչո՞ւ չըլլան այնպէս օրիորդի մը համար :

Անբարոյականութիւնը տգիտութեան մէջ է և անոր ծնունդը . իսկ գիտութիւնը առաքինութեան և բարոյականի լուսատու շահ է : Մայր մը իր զաւակը պիտի դաստիարակէ . անսարակոյս . բայց միթէ լոկ մանկան մտաւորական զարգացումը նորա խրանամոց յանձնուած է , և անոր ֆիզիկական աճումը նուա՞գ խնամք և ըզգուշութիւն կը պահանջէ մօլմէն : Առաւելութիւն մ'է ուրեմն անշուշտ մանաւանդ թէ կարեւոր կէտ մը — մայր ըլլալիք անձի մը համար տեղեակ ըլլալ մարդկային մարմնոյ կազմութեան գործարանաց կատարած պաշտօններուն , ֆիզիկական զարգացման միջոցներուն և առողջապահական կանոնաց , որպէս զի քստ արժանւոյն կարող ըլլայ կատարել այն փափուկ ու նուիրական պաշտօնը յոր սահմանուած է : Ուրեմն ընդունիլ զկինը հոգաժու և առաջնորդ տկար և տրեղծ մանկութեան և զըլտնալ անոր այն միջոցներն՝ որ զնա իր պաշտօնին մէջ կատարեալ գործելու պիտի ծառայեն , սա՛ ևս հակասութիւն մ'է :

Ազատութիւն , երկնից սիրելագոյն պարգևներէն մին և մարդկութեան տարփանքն ու երանութիւնը , այս պաշտելի աստուածուհին ամէն աշխարհաց և ամէն ժողովուրդոց մէջ իր սեղաններն ունի , ուր ազգք և ազնիք յարածամ իւրեանց խուկը կը նուիրեն , և զորս քաղցր է իրենց օծել իւրեանց տրեւմբը , կը սիրեն զայն ժողովուրդք իրեն իրենց կեանքը , կը ցանկան անոր մարդիկ՝ ինչպէս կը ցանկայ կոյրը երկնից լուսոյն . և ամէն չըրթութիւնը «ազատութիւն» կը գոչեն և կը խնդրեն իրեն ամէնէն անբուխարարելին և ամենէն առաջինը մարդկային իրաւանց : Սակայն երբ խնդրը իգական սեռին կուգայ և նոյն ազգադէպ կը բառնայ , և — նա , այդ ազատութեան պաշտպաններն — մանաւանդ մեր մէջ շատեր յանկարծ մէկմէկ բռնաւոր կը դառնան և կը փութան խցել այն բերաններն՝ որք կը խնդրեն ինչ որ իրենք կը քարոզեն և կը պաշտպանեն : Ո՛հ , հակասութիւն մը չէ՞ և այս : Ազատ ըլլալ փափաքող մարդը գոնէ իւր արդէն իսկ վայելած ազատութեան կէսը չսղեր տալ կնոյ . — կինը գերի մ'է : Մինչ աղջիկ մ'է , ծնողական իշխանութեան հպատակ է , իր ծնողաց կամաց համաձայն պարտի շարժիլ և հնազանդելն ոյցաւ ամեն հրամանաց . բայց գոնէ ծանիլ իւր այս իշխանութեամբը , — ոչ , բազում մ'այն է զի ծնողք յառաջացեալ հոստակի մը մէջ՝ մոռնալով թէ իրենք ալ երիտասարդ են եղած , կուզեն որ իրենց զաւակը ծերունոյ մը պէս զգայ , հաշուէ և շարժի , և պատանեկան սրտի բոցը ծերութեան սառոյցին հետ միաբանիլ կը պահանջեն . և այսպէս նորա ամէնէն անհղ ու բընական զգացմանց և հակամիտութեանց

վրայ կը բռնանան . յանուն կեղծ պարկեշտութեան մը և անարդար հրապարակութեան կը պահանջեն աղջիկէն չխօսիլ մարդու առջև ու չի խնդալ , փախչիլ մարդոց ներկայութենէն . միայն իրենց թոյլ տուած մի քանի մարդոց հետ տեսնուիլ , յաճախ վառդակներու ետեւ նստիլ , շատ չուսիլ , 13 կամ առ առաւելն 14 տարեկան դպրոց երթալէ դադարիլ , իւրաքանչիւր ժպիտին կամ անխոհեմ մէկ բառին համար պատասխանատու ըլլալ , և վերջապէս երբ ծնողական շահադիտութիւնք պատեհ ժամը եկած համարին , ընդունիլ իր կենաց հաղորդ և ընկեր անծանօթ մը՝ զոր իրեն կը ներկայացնեն , և զոր կամայ ակամայ պարտի սիրել , քանզի իւր ծնողք կը հրամայեն զայն իրեն :

Ո՛հ , այս անիրաւ զահանջումները քանի՜ երիտասարդութեան ծաղիկներ խամրած են , և քանի՜ ծնողներ զղջացուցած բնութեան դէմ իրենց գործած աղետարեիր բռնաբարութեանցն համար : Բայց հոս չը վերջանար թշուառարարածին ստրկութիւնը . — այն վայրկեանէն՝ ուր ձեռքը կը միայնէ մարդու ձեռքին հետ , և ոյր մարդը իր տէրը կըլլայ , ալ անոր գերին է , ծնողական իշխանութեան կը յաջորդէ այրական բռնութիւնը , և որդիական հպատակութեան լուծին՝ ամուսնական հաւատարմութեան անուամբ կոչուած կապանքը , ստուգելի սիրելի և սրբազան կապ՝ եթէ պատրուակ մը չըլլար այն ամենէն (ներեցէք բառիս) վայրագ խստութիւններու և եթէ հաւասար կերպով կապեր այրը ինչպէս կինը : Ո՛հ , չեմ ուզեր տանց ներքին կողմը մտնել և նկարել ձեր առջև դաժան ամուսնւոյն դիմաց անան տրեւի նըման տգոյն և դողդոջուն կինը , որ արտասուօք կուտէ իր ահաբեկ զաւակաց հետ հացին պատուաբ , որ միակ տրիտուն է իւր սիրոյն , իւր ազատութեանը և իւր անձին մշտապէս զոհման . . . : Այս է ահա ընդհանրապէս կնոյ ճակատագիրը ընկերութեան մէջ , և սակաւաթիւ և յոյժ ցանցառ բաւցաւորութիւնը այս ընդհանուր աղէտը չեն կարող թեթեւցնել :

Բայց , աղէ , ո՞վ բաւ թէ Աստուած զայրը ազատ և տէր ստեղծած է , և զկինը՝ ծառայ և ստրուկ . . . քաւ . ոչ ոք կը յանդգնի այս հայհոյութիւնն ընել բարի և արդար էական դէմ : Նա հաւասարապէս ազատ ստեղծած է այրըն ու կինը , սա պարզ պատճառին համար , որ երկուքն ալ մարդ ստեղծած է , այսինքն բարոյական էականներ իսկ տրդ՝ եթէ ազատութիւնը մարդկոչուած բարոյական էական էութեան անհրաժեշտ մէկ պայմանն է և առանց անոր մարդ ըլլալէ կը դադարի նա . ինչո՞ւ ուրեմն կը զլանան զայն մարդկային սեռի կիսուն . ինչպէս կը տեսնուի , հոս արքաններու իրաւաբարութիւն մը կընեն՝ որ կնոյ իրաւունքներէն յառաջ Աստուծոյ արարչութեան իրաւունքը իրմէ կը յափշտակէ , գերութեան դատապարտելով զայն էական , որոյ ճակտին վրայ ազատութեան կը նիքը դրոշմած է Աստուածային մատը : Ասի հղորին՝ տկարին վրայ բանեցուցած ճնշումն է , ուժոյ անիրաւութիւնն է : Ա՛հ , եթէ գիտցուէր կնոյ արտաքին ու ֆիզիկական տկարութեան փոխարէն նորա ներքին ու բարոյական լըրութիւնը . . . սակայն ազատութիւնը տակաւին արիւնային դերեր ունի խաղալիք , պէտք չէ որ ազատ ըլլայ

կինը , կըսեն , վաճառ թիւնք կը մուրէն զնա , կը թուեն նորա բարոյականը և իւր համեստութեան քօղը կը պատուէ : Պատրուակ մ'է այդ և վրդուն փաստ մը . իբրեւ թէ վանդակներու ետեւ բանտարկուած և քօղով փաթթուած կիներ ամէնէն առաքինիներն ըլլալին :

Կը խոստովանիմ թէ աշխարհի ծովուն վրայ բաղմադիմ յորձանքներ կան , որք կրնան 'ի մի վայրկեան առաքինութիւններ ընկղմել . բայց չեմ կրնար բարձունիլ թէ , կինն իր ազատութենէն զրկելով կարելի ըլլայ զերծ պահել նորա առաքինութիւնն այդ յորձանքներէն , մանաւանդ թէ , անա վարժ ալեաց դէմ՝ կուռնու , անոնց դիւրին որս մը պատրաստած կըլլամք յաճախ : Կանանց առաքինութիւնը ճնշումէ կախում չունի . ճնշումը ալ աւելի կը նուաստացնէ զանոնք , և ինչ առաքինութիւն կըսպասուի այնպիսի էակէ մը , որ իւր կամաց և գործոց ինքնիշխան տէրը չէ . ամեն ինչ բունի է 'ի նմա , և յաճախ համեստութիւնն անգամ : Կրթութիւնը ազատութեան զեկն է . և կրթեալ օրիորդի մը համար անվտանգ է ազատութիւնը , միշտեւ անկիրթին համար նոյն իսկ միայնութիւնը ինչ դարաններով : Կրթութիւնը , այսինքն՝ լոյս տուր մտքին և հրաշանգէ հոգին , և ալ մի բռնաբարել նորա զգացումներն , միտումներն ու ճաշակներն . մի՛ արգելուր անոր կարողութեանց զարգացումը և մի՛ դներ սահման . ազատ օդն ու լոյսը պիտի աճեցնեն ու զարգացնեն այդ տունկը , և այն ատեն ինչ երկնաբայ ծաղիկներ կրնալ տալ կինը . Աստուած իմ երբ չուզեն մարդիկ եղծանել քու ձեռաւերտդ . . . :

Ահա , տեաք իմ , այն մի քանի հակասութիւններն , զորս խոստացայ և ջանացի իմփսանն ձեզ ներկայացնել , և որոց շարքը կրնայի տակաւին երկաւրաձել , եթէ զձեզ ձանձրացնելէ չի վախնայի : Կրկնակի պարտք մը կըզգամ յիս . և փափաքեցայ զայնս կատարել , որչափ որ կարողութիւնս և ժամանակը ինձ ներեցին . մին , իբրեւ Հայ , յայտնել եմ իղձերս ու անդամուքս իմ ազգիս յառաջդիմութեան նկատմամբ , և երկրորդ՝ իբրեւ հայուհի , պաշտպանել իմ սեռի իրաւունքներն և պահանջել մեզ համար լոյսն ու ազատութիւնը : Այս , տեաք իմ , ցորչափ զլացուի մեր սեռին լոյսն ու ազատութիւնը , Հայութեան համար չ'պիտի ծագէ բնաւ ճամբիտ լուսաւորութեան և ազատութեան արեւդաւը , և յորչափ իգական սեռին մէկ ձեռքով լոյս տաք , և միւսով մարէք , ցորչափ մէկ ձեռքով վեր վերցնէք զնա , և միւս ձեռքով զարնէք նորա գլխուն , ցորչափ խօսքերն ու գործերը , նպատակներն ու միջոցները հակասութիւն կազմել չդադարին մեր մէջ , և զորչափ տարուբերի հայր բնդ լոյս և բնդ խաւար , բնդ յառաջդիմութիւն , և բնդ յետադիմութիւն , տակաւին չի պիտի հնչէ իրեն համար փրկութեան և վերածնութեան ժամը :

Իսկուհի Գալուստի
Աշակերտուհի
Ազապեան վարժարանի